

Simone Paauw

s.paauw@medischcontact.nl

@medischcontact

Te weinig verpleegkundigen? CWZ heeft er te veel

Ongeveer 150 verpleegkundigen van het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis in Nijmegen dreigen hun baan te verliezen. Hoe is dit mogelijk in tijden van verpleegkundigetekorten?

BERT BEELEN/HOLLANDSE HOOGTE

Al een paar jaar spelen verpleegkundigetekorten ziekenhuizen parten. Afdelingen sluiten als gevolg hiervan geheel of gedeeltelijk de deuren. En naar verwachting worden de verpleegkundigetekorten de komende jaren alleen maar groter en problematischer. Het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis (CWZ) in Nijmegen liet daartegen onlangs een geheel ander geluid horen. Daar verdwijnen de banen van zo'n 150 verpleegkundigen van reguliere verpleegafdelingen – 100 van de 2650 fte's die het ziekenhuis rijk is. Dat wordt mogelijk gemaakt met een flinke efficiëntieslag die de kwaliteit ten goede moet komen, zo stelt het ziekenhuis.

‘Op dit moment hebben wij méér verpleegkundigen aan het bed dan andere ziekenhuizen’, licht een woordvoerder van het CWZ toe. Om hoeveel méér verpleegkundigen het gaat, licht CWZ desgevraagd niet toe. ‘We hebben ons ziekenhuis vergeleken met andere ziekenhuizen. Een van de conclusies is dat bepaalde zorgprocessen in het ziekenhuis aangepast kunnen worden. We kunnen bedden en medewerkers flexibeler inzetten. Nu staan bijvoorbeeld nog regelmatig bedden leeg, omdat we rekening houden met een piekbelasting die er niet altijd is. Ook kan de zorg rondom de patiënt efficiënter worden ingericht. We willen voorkomen dat patiënten langer dan noodzakelijk in het ziekenhuis liggen. Dat vermindert de werklast op de verpleegafdelingen. We gaan met minder mensen dezelfde kwaliteit van zorg geven. Dit is nog maar het begin. Er wordt zeker gekeken naar de efficiëntie van andere afdelingen en andere functies. Of daar gesneden wordt en of het ook artsen betreft, weten we nu nog niet.’

Financieel gezond

Niet alleen kán er efficiënter worden gewerkt, het is ook nodig. Het CWZ noemt zichzelf nu een financieel gezond ziekenhuis. Door te bezuinigen wil het in de toekomst gezond blijven, meldt het ziekenhuis op de eigen website. Behaalde CWZ in 2016 nog een positief resultaat van 3,2 miljoen euro, 2017 werd afgesloten met een negatief resultaat van 1,8 miljoen,

blijkt uit het jaarverslag over 2017. Dat kwam door de 8,8 miljoen euro die werd uitgegeven aan het nieuwe elektronisch patiëntendossier en door een stijging van patiëntgebonden kosten van 2,5 miljoen euro. ‘Met het ontslag van de ongeveer 150 verpleegkundigen moet ruim 5 miljoen euro worden bezuinigd. Daarnaast moet 4 miljoen euro worden bezuinigd op onder meer materiaal en diensten’, aldus de CWZ-woordvoerder.

Op social media is vooral met verbazing gereageerd op het nieuws van CWZ. CEO Tom Kliphuis van zorgverzekeraar VGZ gooit op LinkedIn de knuppel in het hoenderhok door te stellen dat het ontslag van 150 verpleegkundigen ‘vooral laat zien dat er in de zorg veel zaken veel efficiënter georganiseerd kunnen worden en dat het Canisius hier zijn verantwoordelijkheid durft te pakken’. Hij gelooft er niets van dat dat ten koste gaat van de kwaliteit. Als de zorg handiger georganiseerd zou worden, zou een deel van de tekorten op de arbeidsmarkt gewoon verdampen, denkt hij. Desgevraagd wil Kliphuis zijn stellingen niet verder toelichten.

Bizar

Belangenbehartiger voor verpleegkundigen NU’91 en werknemersvereniging Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) reageren met ‘verbijstering’ en ‘ongeloof’ op het ‘massaontslag’ bij CWZ. NU’91-belangenbehartiger Ymke Hylkema: ‘We vinden het bizar dat verpleegkundigen worden ontslagen, terwijl er overall tekorten zijn. Om dit zo rigoureuus door te voeren, lijkt ons onverstandig. Wees zuinig op je verpleegkundigen, je hebt ze niet zomaar weer terug. CWZ is geen koploper als het gaat om de efficiëntie, ze lopen wat dat betreft achter en proberen dat nu recht te zetten. Veel ziekenhuizen zijn hier al veel eerder mee begonnen. Ik denk dat je echt kunt spreken van mismanagement dat dit nu zo ad hoc wordt doorgevoerd. Dit hadden ze toch kunnen zien aankomen?’ CWZ vindt overigens niet dat er een vreemd contrast zit tussen landelijk grote tekorten aan verpleegkundigen enerzijds en het ontslag van 150 verpleegkundigen

Met een compacter team dezelfde kwaliteit van zorg leveren

anderzijds. ‘De fte’s die in CWZ verdwijnen, betreffen vooral verpleegkundigen van reguliere verpleegafdelingen. De tekorten in de zorg gelden vooral voor bepaalde gespecialiseerde verpleegkundige functies.’ Ook het CWZ zelf heeft nog een handvol vacatures voor gespecialiseerde verpleegkundigen openstaan.

Nog niet definitief

De werknemersorganisaties reageren met verbazing en ongeloof. Maar hoe wordt er intern gedacht over het ontslag van de 150 verpleegkundigen? Cardioloog Marc Gomes, voorzitter van het stafbestuur, stelt dat het verlies van iedere verpleegkundige hem aan het hart gaat, maar dat er met de maatregelen gestreefd wordt naar een in allerlei opzichten toekomstbestendig ziekenhuis. Gomes: ‘De efficiëntie van onze verpleegkundigen staat absoluut niet ter discussie. Het zijn hardwerkende mensen die zich met ziel en zaligheid inzetten voor hun patiënten. Ik wil stoppen met de vraag of mensen binnen deze organisatie efficiënt genoeg zijn. Het gaat hier om het anders en efficiënter inrichten van zorgprocessen, met het doel met een compacter team dezelfde kwaliteit van zorg te leveren. Het anders inrichten van processen zal ook effect hebben op de dagelijkse manier van werken van artsen. Het valt mij op dat de artsen het belangrijker vinden wat dat betekent voor de patiënten dan voor zichzelf.’ Voorzitter van de ondernemingsraad Gé Verbeet benadrukt dat het ontslag nog niet definitief is; het gaat om een voorgenomen besluit. De ondernemingsraad is nu bezig met het formuleren van een advies aan de raad van bestuur. Verbeet: ‘Ik wil niet vooruitlopen op wat wij als

ondernemingsraad gaan adviseren. Het is een moeilijke en emotionele situatie. Als het ontslag van de verpleegkundigen doorgaat, levert dat veel leed op. Zij komen wel weer aan het werk, verwacht ik, maar dat neemt de onzekerheid en emoties niet weg. Dat in financieel opzicht iets moet gebeuren, is mij duidelijk. Daar is iedereen in het ziekenhuis het over eens. Er is te veel uitgegeven, dus moeten we interen, anders houdt het een keer op. Ik denk zeker dat er efficiënter gewerkt kan worden binnen CWZ. Maar of het met minder mensen kan, weet ik niet. Ik kan dat niet goed beoordelen.’

Koffiedrinken

Bas Donderwinkel, voorzitter van de verpleegkundige staf, is net als Verbeet druk bezig met een advies aan de raad van bestuur. ‘We zijn op dit moment aan het kijken wat de risico’s zijn voor de kwaliteit van de zorg als het ontslag van de verpleegkundigen doorgaat. Ik kan wel onderschrijven dat er efficiënter gewerkt kan worden – al zitten we hier bepaald niet de hele dag koffie te drinken. Maar als andere ziekenhuizen met minder verpleegkundigen toekunnen, waarom zouden wij dan niet? Ik had alleen liever gezien dat er geen financiële druk achter de efficiëntieslag zat. Er moet wél iets worden gedaan om financieel gezond te blijven. Het heeft, denk ik, dan ook niet zoveel zin om als verpleegkundige staf vreselijk tégen te zijn. Door op de barricaden te gaan staan, verliezen we onze invloed. Waar ik wél voor zal waken, is dat er evenredig wordt bezuinigd, niet alleen op verpleegkundigen. Ik geloof wel dat iedereen weer aan het werk komt, afhankelijk van leeftijd misschien. Ik heb gehoord dat andere ziekenhuizen en de thuiszorg in Nijmegen al contact hebben opgenomen. Maar dat neemt de emoties en onzekerheid niet weg als je mensen wegrukt bij hun geliefde CWZ. Ik zou zelf ook niet weg willen.’ ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.